

Дж. Дексі [5] є продуктивний префікс *euro-*; невживання закінчення *-s* з дієсловами третьої особи однини; змішення видо-часових форм *simple past* з *present perfect* та *continuous* з *non-continuous*; уникнення герундію; утворення форм дієслів переважно з додаванням закінчення *-ed*, уникаючи неправильних форм дієслів; надмірне вживання фразових дієслів; уникнення артиклів; утворення множини незлічуваних іменників за допомогою закінчення *-s*; превалійне вживання *of*-конструкції на позначення присвоєння; недеференціювання займенників *who* та *which*; використання займенника *this* як в однині так і у множині; спрощення синтаксичної структури речення.

Отже, Євро-англійський варіант є самодостатнім культурносоціолінгвістичним новоутворенням країн Європи, який зберігає основи титанічних варіантів Британської та Американської англійської, але вміщує традиції романистики (середовища, де функціонує Євро-англійський варіант).

1. Карасик В.И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс. М.: Гнозис, 2004.
2. Кочетова М.Г. Лингвокультурная значимость английского языка в Европе. Филологические науки. Вопросы теории и практики. Тамбов: Грамота, 2015. №8. Ч.2. С.88-90. – С. 89
3. Мележик К.А. Проблема Евро-английского языка в межнациональной коммуникации. Балтийский гуманитарный журнал. 2017. Т.6. №4(21). С.124-127.
4. Crystal D. English as a Global Language. 2d ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2004.
5. Decsy G. Europe's linguistic future: the Eurish-problem. Eurasian Studies Year-book. 1993. P. 7-18
6. Gerhards J. From Babel to Brussels. European Integration and the Importance of Transnational Linguistic Capital. Jurgen Gerhards. Berlin: Freie Universitat Berlin, 2012. 222p.
7. McArthur T. Oxford guide to World English. Oxford: Oxford university press, 2002. 420p.
8. Modiano M. A new variety of English. English today. 2001. P. 13-16
9. Mollin S. Euro-English. Assessing Variety Status. Tübingen: Gunter Narr, 2006. 230p.
10. Murray H. Swiss English teachers and Euro-English: Attitudes to a non-naïve variety. Bulletin Suisse de Linguistique Applicee. 2003. P. 147-165

Левін Олег Леонідович,
кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВОЛОДИМИР ВЕЛИКИЙ ТА СТАНОВЛЕННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ КИЇВСЬКІЙ РУСИ

Найважливішим елементом будь-якої культури, найвищим показником рівня будь-якої цивілізації є її правова система. Повною мірою це стосується і давньоруського суспільства. Незважаючи на те, що вже понад два з полови-

ною століття у світових і вітчизняних наукових колах точаться суперечки щодо витоків і характеру становлення держави і права Київської Русі, вийшли десятки монографічних праць і сотні статей на цю тему, у зазначеній проблемі все ще лишається чимало "білих плям". Ситуація ускладнюється ще й тим, що протягом майже шести десятиліть у межах колишнього СРСР насаджувався стереотип, згідно з яким категорія "українське право" оголошувалася вимислом західних фальсифікаторів і націоналістів. Але як це все було по справжньому, з історичного минулого треба по новому висвітлювати в нових дослідженнях, що до історії держави та права України.

З християнством прийшла на Русь і головна підстава всіх культурних держав – тобто законоправність. Крім цього, з зростом Церкви треба було застерегти їй певні права, як це було в Греції і Болгарії. Тому вже за часів Володимира на Русі появляється церковне законодавство. До нас дійшов так званий "Церковний Устав князя Володимира", тобто правильник чи збірник законів, що бодай у частині містить церковно-правні норми князя Володимира.

Справу зміцнення юридичної бази князівства продовжив Володимир Великий з його Уставом про десятини, суди і людей церковних та Уставом земляним, де визначались основи державного устрою та правове становище дружинників. Володимир спочатку ввів смертну кару за вбивство і розбій, а потім, з метою поповнення княжої казни, знов повернувся до грошових штрафів за ці злочини. Однак, з одного боку, достеменні тексти таких правотворчих актів київських князів нам невідомі, а з іншого, вони, імовірно, стосувалися лише окремих казусів і тільки доповнювали звичаєве право.

«Устав князя Володимира Святославовича про десятини, суди і людей церковних» – це важлива пам'ятка Руської держави, головне джерело церковного права державного походження, що визначило місце церковної організації в державі, джерело її матеріального забезпечення та сферу юрисдикції. Закон став базисом та міцним фундаментом для подальших уставів. Незважаючи на появу останніх, він продовжував діяти аж до XVIIIст.

Решта Уставу Володимира, тобто саме його частина про церковний суд, являє собою правдоподібне те, що мав і міг скласти перший на усі християнський законодавець у конкретних умовах тодішнього нашого державного і церковного життя.

В другій частині Уставу Володимир віддає церковний суд митрополитові і єпископам над т. зв. «церковними людьми» і світськими в точно означених цивільних і карних справах.

А се церковній суди: роспусть, смилное, заставанье, умьчка, пошибанье промежи мужемь и женою о животі, вь племени ИЛИ В Ъ сватстві поймаються, відьство, зеліничьство, потвори, чародьянія, волхвованія, уреканія...» Отже подружні справи й промахи, родинні сварки, побиття батька чи матері, провини проти моралі, ворожбитство — все це належало до церковних судів.

Судове рішення виносилося в усній формі. Виконували його різномані-

тні княжі агенти й вірники, мечники. Система права Київської Русі відповідала розвинутому суспільству.

У Київській Русі існували такі види покарань: потік та пограбування, віра, продаж. Крім того, відшкодування збитків здійснювалося за допомогою штрафів, які називалися головництво, урок, повернення крадених речей.

Великий князь здійснив правову реформу, запровадивши усний звід законів, який Нестор назвав «Уставом Земленным», чим істотно вдосконалив «Закон Русский», що діяв за часів князя Олега. Прагнути укріпити зв'язки між окремими землями й посилити великокнязівську владу,

Устав Володимира витворився як під впливом юридичних пам'яток Сходу, так і Заходу, а водночас місцеве життя народу і староруське звичаєве право теж мало свій вплив на Устав Володимира. Таким чином разом із християнством Володимир запровадив на Русі законність. До помочі в цій реформі Володимир створив прибічну раду, зложену з дружинників, бояр і єпископів. Архієпископ, як це було на Заході, займав почесне місце в цій раді, був немов заступником князя. Ця рада була законодавною установою. Перші Володимирові закони були ліберальні. Він зніс кару смерті, а злочини карав тільки грошевою карою. Однак, коли в наслідок цього розмножилися розбійники, Володимир за порадою єпископів знов привернув кару смерті [1].

Після смерті Володимира Великого спалахнула боротьба за київський стіл між його синами. Переможцем виявився Ярослав, який уклав юридичний збірник, що увійшов в історію під назвою "Правда Ярослава", або "Найдавніша Правда". В основі цієї кодифікації також лежить давньоруське звичаєве право Володимира Великого.

Устав був створений Ярославом шляхом кодифікації норм церковного права. Вчений оцінював його появу як логічне продовження законів Володимира та доповненням до Руської Правди [2]. Одне певне, що нащадки Володимира — це були квіти, виплекані на шляхетному ґні. Володимир передав своїм нащадкам весь багатий зміст своїх великих прикмет. І сповнилися слова римського поета, який каже: Fortes creantur fortibus — сильні д а ю т ь життя сильним.

Немає сумніву, що Володимир — ц е людина велика, одна з найбільших, що її висунуло життя на горизонті нашої історії. Є люди, що ніколи не минаються, — не тільки тому, що залишають по собі осяги своєї діяльності, але передовсім тому, що вони самі, як явища, мають у собі щось незрівняно більше від своїх осягів. До цього роду людей належав Володимир. На тлі його доби його особистість променіє на правду ясно і величаво. «Тому історія, така вередлива в оцінці заслуг і скупа в роздаванні титулів, надала йому назву „Великий”, спільну з дуже нечисленими, а при тім дуже заслужешими одиницями» [3].

Для нас сьогодні св. Володимир Великий — це символ і програма. Ця програма зобов'язує нас до мужньої боротьби за Володимирову віру на тере-

нах його колишньої Держави. Для будівничих українського державництва Володимир — теж програма. Вона зобов'язує їх будувати державу на тих основах, що їх поклав Великий Володимир — тобто на основах християнства. Тільки християнська Україна буде сильна і довготривала

1. П.Вр.Л., С. 86.
2. Павлов А.С. Курс церковного права / А.С. Павлов. – СПб: Репринтне издание издательства «Лань», 2002, С.150-154.
3. Н. Полонська – Василенко Розквіт Київської Держави. «Енцикл. Українознавства», т. II, Мюнхен—Нью-Йорк 1949, С. 416.

Межевська Лілія Володимирівна,
кандидат юридичних наук, доцент
заступник декана
з навчально-методичної роботи
юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,

ПРОГРАМИ З ЕКОЛОГІЗАЦІЇ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА

Сучасний стан аграрного виробництва вимагає використання більш інтенсивних методів господарювання, це пов'язано перш за все зі зростанням економіки. Одне з найосновніших завдань сільськогосподарських підприємств є екологізація усіх виробничих процесів.

Існує декілька видів програм з екологізації аграрного виробництва, до них зокрема, належать: програма **економічного регулювання** – яка базується на кількості використання природних ресурсів та розміщення відходів, платі за забруднення, відшкодуванні збитків згідно Закону України «Про охорону навколишнього середовища»; програма **фінансового регулювання** – формується за рахунок коштів державного бюджету, фонду охорони навколишнього середовища, коштів інвесторів та благодійних організацій; програма **держпідтримки** – складається з реалізації великих екологічних проектів державного або регіонального рівнів. Також до цієї програми відносять зовнішньоекономічну політику та підтримку соціальної сфери.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. На дослідження проблеми щодо екологізації аграрного виробництва звертали увагу такі науковці як: Г.І.Балюк, Т.О.Коваленко, Т.А. Сафранов, Н.В.Зіновчук, Н.С. Макарова, А.Я. Сохнич, тому що, екологічна складова у аграрному виробництві потребує не тільки розробку напрямів екологізації, а й наукові підходи які наприклад спрямовані на ефективне використання ґрунту, отримання стабільних врожаїв сільськогосподарського призначення.